

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ไปของกิจการ ได้แก่ ประเภท รูปแบบของกิจการ จำนวนคนงาน ตลาดสินค้า และการขอสั่งเสริมการลงทุนของกิจการ, ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ประกอบการด้านอายุ เพศ สถานภาพสมรส ผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการ การศึกษาอบรม ประสบการณ์ และเหตุจูงใจที่ทำให้มาประกอบกิจการปัจจุบัน, ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารด้านการตัดสินใจในการบริหารงาน ปัจจัยที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบการ และโครงการในอนาคตเกี่ยวกับกิจการ โดยเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตาราง ในรูป ความถี่ และอัตราส่วนร้อยละ

ตอนที่ 2 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยรายการที่เกี่ยวข้องกับประเภทธุรกิจและลักษณะองค์กร ข้อมูลเกี่ยวกับสตรีผู้ประกอบการด้าน อายุ เพศ ภูมิหลังทางครอบครัว, ภูมิหลังทางการศึกษา มูลเหตุที่ทำให้มาประกอบกิจการปัจจุบัน การดำเนินกิจการ ด้านการตลาด การผลิต การเงิน บุคลากร ปัญหาในการประกอบการ ชีวิตครอบครัวกับการบริหารงาน ปัจจัยที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จและหลักการทำงาน โดยเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกิจการธุรกิจการผลิตขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร

ตาราง 4 : จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตขนาดย่อมจำแนกตามเพศและประเภทกิจการ

ประเภทของกิจการ	จำนวนผู้ประกอบการ					
	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
1. การผลิตอาหาร	7	2.3	13	4.3	20	6.6
2. อุตสาหกรรมเครื่องตัด	0	0	2	0.7	2	0.7
3. การผลิตยาสูบ	0	0	1	0.3	1	0.3
4. การผลิตสิ่งถักสิ่งทอ	8	2.6	10	3.3	18	5.9
5. การผลิตเครื่องแต่งกาย ยกเว้นรองเท้า	34	11.0	22	7.2	56	18.2
6. การผลิตหนังสัตว์และ ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	1	0.3	4	1.3	5	1.6
7. การผลิตรองเท้า	10	3.3	4	1.3	14	4.6
8. การผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์ จากไม้-ไม้ก๊อก	0	0	9	2.9	9	2.9
9. การผลิตเครื่องเรือน เครื่องตกแต่งและสิ่งบุพื้น	4	1.3	6	2.0	10	3.3
10. การผลิตกระดาษและ ผลิตภัณฑ์กระดาษ	0	0	8	2.6	8	2.6
11. การพิมพ์ การพิมพ์โฆษณา	5	1.6	17	5.6	22	7.2
12. การผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับ งานอุตสาหกรรม	0	0	3	1.0	3	1.0
13. การผลิตผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	3	1.0	9	2.9	12	3.9
14. โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	0	0	1	0.3	1	0.3

ตารางที่ 4 : (ต่อ)

ประเภทของกิจการ	จำนวนผู้ประกอบการ					
	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
15. การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม และถ่านหิน	0	0	1	0.3	1	0.3
16. การผลิตผลิตภัณฑ์ยาง	0	0	5	1.6	5	1.6
17. การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก	6	2.0	12	3.9	18	5.9
18. การผลิตเครื่องดินเผา	1	0.3	0	0	1	0.3
19. การผลิตแก้ว และผลิตภัณฑ์แก้ว	0	0	1	0.3	1	0.3
20. การผลิตผลิตภัณฑ์แร่โลหะอื่น ๆ	0	0	4	1.3	4	1.3
21. อุตสาหกรรมเหล็กกล้าขั้นมูลฐาน	0	0	5	1.6	5	1.6
22. อุตสาหกรรมขั้นมูลฐานสำหรับโลหะที่มีใช้เหล็ก	0	0	3	1.0	3	1.0
23. การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ ยกเว้นเครื่องจักรและอุปกรณ์	12	4.0	36	11.6	48	15.6
24. การผลิตเครื่องจักรยกเว้นเครื่องไฟฟ้า	1	0.3	5	1.6	6	1.9
25. การผลิตเครื่องจักรเครื่องมือ และเครื่องใช้ไฟฟ้า	2	0.6	6	2.0	8	2.6
26. การผลิตอุปกรณ์การขนส่ง	1	0.3	8	2.6	9	2.9
27. การผลิตอุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดและควบคุมงานวิชาชีพ	0	0	2	0.7	2	0.7
28. อุตสาหกรรมผลิตอื่น ๆ เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์	10	3.3 (2.8)	5	1.6	15	4.9
รวม	105	34.2	202	65.8	307	100.0

จากตาราง 4 พบว่า สถานภาพของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงและชาย ในปริมาณที่แตกต่างกัน คือ เป็นหญิง 105 คน หรือร้อยละ 34.2 และเป็นชาย 202 คน หรือ ร้อยละ 65.8

เมื่อพิจารณาประเภทธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามเลือกประกอบการ พบว่า ร้อยละของ หญิงและชายที่เข้าประกอบกิจการในประเภทของธุรกิจการผลิตต่าง ๆ แตกต่างกัน โดยบุรุษส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการในสาขาการผลิต ผลิตภัณฑ์โลหะ (ร้อยละ 11.6) รองลงมา ได้แก่ การผลิตเครื่องแต่งกาย (ร้อยละ 7.2) การพิมพ์ (ร้อยละ 5.6) การผลิตอาหาร (ร้อยละ 4.3) การผลิต ผลิตภัณฑ์พลาสติก (ร้อยละ 3.9) และอื่น ๆ ส่วนสตรีเป็นผู้ประกอบการในสาขา การผลิตเครื่องแต่งกายเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 11.0) รองลงมา คือ การผลิตรองเท้า (ร้อยละ 3.3) และอุตสาหกรรมผลิตอื่น ๆ (ร้อยละ 3.3) ซึ่งในจำนวนนี้ เป็นการผลิต ดอกไม้ประดิษฐ์ถึงร้อยละ 2.8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5 : สภาพโดยทั่วไปของกิจการธุรกิจการผลิตขนาดย่อมจำแนกตามเพศผู้ประกอบการ

สภาพโดยทั่วไปของกิจการ	จำนวนผู้ประกอบการ			
	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ
1. ลักษณะองค์กร				
กิจการเจ้าของคนเดียว	95	31.0	158	51.5
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	6	1.9	13	4.2
บริษัทจำกัด	4	1.3	31	10.1
2. จำนวนคนงาน				
10 - 29 คน	54	17.6	86	28.0
30 - 49 คน	51	16.6	116	37.8
3. ตลาดสินค้าของกิจการในรอบ 1 ปี				
3.1 เมื่อประกอบกิจการ 1-5 ปีแรก				
ตลาดในประเทศ	105	34.2	196	63.8
ตลาดต่างประเทศ	0	0	6	2.0
3.2 เมื่อประกอบกิจการ 6-10 ปี				
ตลาดในประเทศ	64	20.8	74	24.1
ตลาดต่างประเทศ	3	1.0	25	8.1
3.3 เมื่อประกอบกิจการเกินกว่า 10 ปี				
ตลาดในประเทศ	28	9.1	58	18.9
ตลาดต่างประเทศ	7	2.3	27	8.8
3.4 ปัจจุบัน				
ตลาดในประเทศ	105	34.2	196	63.8
ตลาดต่างประเทศ	17	5.5	27	8.8
4. การขอส่งเสริมการลงทุนจากหน่วยงานรัฐบาล				
ไม่ได้ขอส่งเสริมการลงทุน	105	34.2	200	65.1
ขอส่งเสริมการลงทุน	0	0	2	0.7

จากตาราง 5 พบว่า ธุรกิจการผลิตขนาดย่อม มีลักษณะองค์กรต่าง ๆ กันคือ กิจการที่มีสตรีเป็นผู้ประกอบการ 105 กิจการนั้น เป็นกิจการเจ้าของคนเดียว 95 กิจการ (ร้อยละ 31.0) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 6 กิจการ (ร้อยละ 1.9) บริษัทจำกัด 4 กิจการ (ร้อยละ 1.3) แตกต่างจากกิจการที่บุรุษเป็นผู้ประกอบการจำนวน 202 กิจการ ซึ่งเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว 158 กิจการ (ร้อยละ 51.5) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 13 กิจการ (ร้อยละ 4.2) และที่เหลือเป็นบริษัทจำกัด 31 กิจการ (ร้อยละ 10.1)

เมื่อพิจารณาจำนวนคนงานในปกครองของผู้ประกอบการ พบว่า กิจการที่มีสตรีเป็นผู้ประกอบการ มีจำนวนคนงาน 10-29 คน ร้อยละ 17.6 (54 กิจการ) และมีคนงาน 30-49 คน ร้อยละ 16.6 (51 กิจการ) กิจการที่บุรุษเป็นผู้ประกอบการมีจำนวนคนงาน 10-29 คน ร้อยละ 28.0 (86 กิจการ) และร้อยละ 37.8 (116 กิจการ) มีคนงาน 30-49 คน

ตลาดสินค้าของกิจการในรอบ 1 ปี แตกต่างกันออกไป ตามระยะเวลาในการประกอบการ คือ เมื่อสตรีประกอบกิจการในช่วง 1-5 ปีแรก จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศทั้ง 105 กิจการ (ร้อยละ 34.2) แต่บุรุษเปิดตลาดต่างประเทศ โดยไม่จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศเลย 6 กิจการ (ร้อยละ 2.0) ที่เหลืออีก 196 กิจการ (ร้อยละ 63.8) จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศ

ในช่วงประกอบการระหว่าง 6-10 ปี กิจการที่มีสตรีเป็นผู้บริหาร 3 กิจการ (ร้อยละ 1.0) จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดต่างประเทศ ส่วนอีก 64 กิจการ (ร้อยละ 20.8) มีตลาดภายในประเทศ สำหรับผู้บริหารกิจการที่เป็นบุรุษ ส่งสินค้าไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ ถึง 25 กิจการ (ร้อยละ 8.1) อีก 74 กิจการ (ร้อยละ 24.1) จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศ

เมื่อประกอบกิจการเกินกว่า 10 ปี กิจการของสตรี ส่งสินค้าไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 7 กิจการ (ร้อยละ 2.3) และ 28 กิจการ (ร้อยละ 9.1) จำหน่ายสินค้าภายในประเทศ สำหรับกิจการที่บุรุษเป็นผู้ประกอบการ 27 กิจการ (ร้อยละ 8.8) มีสินค้าจำหน่ายในต่างประเทศ อีก 58 กิจการ (ร้อยละ 18.9) จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศ

ตลาดสินค้าในปัจจุบันของกิจการ ที่มีสตรีเป็นผู้ประกอบการทั้ง 105 กิจการ (ร้อยละ 34.2) , ซึ่งเป็นจำนวนทั้งหมดของกิจการที่สตรีเป็นผู้ประกอบการ, มีตลาดสินค้าภายในประเทศ และในจำนวนนี้ ส่งสินค้าไปขายยังตลาดต่างประเทศอยู่ 17 กิจการ (ร้อยละ 5.5) สำหรับกิจการที่บุรุษเป็นผู้ประกอบการ จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศ 196 กิจการ (ร้อยละ 63.8) และ 27 กิจการ (ร้อยละ 8.8) จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดต่างประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้มีกิจการที่จำหน่ายสินค้าแก่ตลาดต่างประเทศแต่เพียงอย่างเดียว 6 กิจการ (ร้อยละ 2.0)

เมื่อพิจารณาการขอส่งเสริมการลงทุนจากหน่วยงานรัฐบาล พบว่า กิจการที่สตรีเป็น
ผู้ประกอบการ ไม่มีกิจการใดเลยที่ขอส่งเสริมการลงทุน และกิจการที่บุรุษเป็นผู้ประกอบการขอ
ส่งเสริมการลงทุน 2 กิจการ หรือร้อยละ 0.7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6 : ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตขนาดย่อมจำแนกตามเพศ
ผู้ประกอบการ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ประกอบการ	จำนวนผู้ประกอบการ			
	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ
1. เพศ	105	34.2	202	65.8
2. อายุ				
24 - 30 ปี	18	5.9	35	11.4
31 - 35 ปี	36	11.7	34	11.0
36 - 40 ปี	28	9.1	43	14.0
41 - 45 ปี	13	4.2	46	15.0
46 - 50 ปี	7	2.3	18	5.9
51 - 55 ปี	3	1.0	26	8.5
3. สถานภาพสมรส				
โสด	6	1.9	9	3.0
แต่งงาน	81	26.4	176	57.3
หย่า แยกกันอยู่ และอื่น ๆ	18	5.9	17	5.5
4. ระยะเวลาที่ผู้ประกอบการบริหาร กิจการในตำแหน่งปัจจุบัน				
1 - 5 ปี	24	7.8	38	12.4
6 - 10 ปี	53	17.3	96	31.3
เกินกว่า 10 ปี	28	9.1	68	22.1
5. ผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการ				
ผู้ประกอบการคนปัจจุบัน	63	20.5	126	41.0
บิดามารดาหรือบรรพบุรุษ	38	12.4	57	18.6
ผู้ประกอบการและเพื่อนร่วมงาน	4	1.3	19	6.2

ตาราง 6 : (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ประกอบการ	จำนวนผู้ประกอบการ			
	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ
6. การศึกษา				
ต่ำกว่าประถมศึกษา *	28	9.1	36	11.7
ประถมศึกษา	33	10.8	96	31.3
มัธยมศึกษา	28	9.1	44	14.3
อนุปริญญา ปริญญาตรี	16	5.2	26	8.5
7. การอบรมเกี่ยวกับการประกอบการ				
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	99	32.2	177	57.7
เคยเข้ารับการอบรม	6	2.0	25	8.1
8. การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบ กิจการปัจจุบัน				
เรียนหรือฝึกงานในครอบครัว	38	12.4	57	18.6
เรียนรู้ด้วยตนเอง	13	4.2	25	8.1
เรียนรู้จากงานที่เคยทำ	54	17.6	120	39.1
9. เหตุจูงใจที่ทำให้ผู้ประกอบการเลือก ประกอบกิจการปัจจุบัน **				
กำไรสูง	88	28.7	174	56.7
รับช่วงกิจการมาจากบิดามารดา	38	12.4	57	18.6
มีความรู้เกี่ยวกับกิจการ	101	32.9	177	57.6

หมายเหตุ : * ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มีความสามารถในการคำนวณ
 ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบการ เช่น บวก ลบ คูณ ทหาร
 ** ผลรวมของร้อยละเกิน 100.0 เนื่องจาก ผู้ประกอบการ 1 คน อาจมีเหตุ
 จูงใจหลายประการ

จากตาราง 6 พบว่า ร้อยละของผู้ประกอบการที่เป็นสตรีและบุรุษ เป็น 34.2 และ 65.8 ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนสตรีและบุรุษ 3 ต่อ 7

ผู้ประกอบการสตรีที่ตอบแบบสอบถาม มีอายุอยู่ในช่วง 31-35 ปี จำนวนสูงสุด คือ ร้อยละ 11.7 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 36-40 ปี (ร้อยละ 9.1) ช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 51-55 ปี สำหรับผู้ประกอบการที่เป็นบุรุษ พบว่า บุรุษที่อยู่ในช่วงอายุ 41-45 ปี ประกอบธุรกิจการผลิตขนาดย่อมสูงสุด คือ ร้อยละ 15.0 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 36-40 ปี สำหรับช่วงอายุ 24-30 ปี และ 31-35 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 11.4 และร้อยละ 11.0 ตามลำดับ ช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 46-50 ปี

เมื่อสำรวจสถานภาพสมรสของผู้ประกอบการทั้งสตรีและบุรุษ พบว่า แต่งงานแล้วเป็นส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 26.4 และ 57.3 ตามลำดับ ที่เหลือหย่าหรือแยกกันอยู่ (ร้อยละ 5.9 และ 5.5) สถานภาพสมรสที่สำรวจพบน้อยที่สุดทั้งในผู้ประกอบการสตรีและบุรุษคือ เป็นโสด

ผู้ประกอบการบริหารกิจการเป็นระยะเวลาแตกต่างกัน คือ ส่วนใหญ่ประกอบการอยู่ในช่วง 6-10 ปี โดยเป็นผู้ประกอบการสตรี 53 คน (ร้อยละ 17.3) และบุรุษ 96 คน (ร้อยละ 31.3) ผู้ประกอบการสตรีประกอบการเกินกว่า 10 ปี และประกอบการอยู่ในช่วง 1-5 ปี เป็นจำนวนรองลงมาคือ 28 คน (ร้อยละ 9.1) และ 24 คน (ร้อยละ 7.8) ตามลำดับ สอดคล้องกับ จำนวนบุรุษผู้ประกอบการ ที่มีระยะเวลาประกอบการอยู่ในช่วงดังกล่าว 68 คน (ร้อยละ 22.1) และ 38 คน (ร้อยละ 12.4) ตามลำดับ

จำนวนผู้ประกอบการสตรี ที่เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการเอง มีถึง 63 คน (ร้อยละ 20.5) อีก 38 คน (ร้อยละ 12.4) บิดามารดาเป็นผู้ก่อตั้ง ที่เหลือ 4 คน (ร้อยละ 1.3) ก่อตั้งร่วมกับเพื่อนร่วมงาน สำหรับผู้ประกอบการบุรุษ ที่ก่อตั้งกิจการเองมีถึง 126 คน (ร้อยละ 41.0) บิดามารดาเป็นผู้ก่อตั้ง 57 คน (ร้อยละ 18.6) อีก 19 คน (ร้อยละ 6.2) ก่อตั้งร่วมกับเพื่อนร่วมงาน

สำหรับระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ ครอบคลุมตั้งแต่ มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา จนถึงจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีจำนวนผู้ประกอบการสตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดคือ 33 คน (ร้อยละ 10.8) รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นจำนวนเท่ากันคือ 28 คน (ร้อยละ 9.1) และมีเพียง 16 คน (ร้อยละ 5.2) ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับผู้ประกอบการที่เป็นบุรุษจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 96 คน (ร้อยละ 31.3) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นจำนวนรองลงมาคือ 44 คน (ร้อยละ 14.3) และที่เหลือจบการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา และระดับอุดมศึกษา จำนวน 36 คน (ร้อยละ 11.7) และ 26 คน (ร้อยละ 8.5) ตามลำดับ

การเข้ารับการอบรมของผู้ประกอบการสตรี พบว่า สตรีส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 32.2 (99 คน) ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบการ สตรีที่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบการมีเพียงร้อยละ 2.0 (6 คน) สำหรับผู้ประกอบการที่เป็นบุรุษไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบการร้อยละ 57.7 (177 คน) ที่เหลือร้อยละ 8.1 (25 คน) เคยเข้ารับการอบรมจากสถาบันของรัฐบาลหรือเอกชน

การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบกิจการปัจจุบัน ผู้ประกอบการสตรีส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 17.6 หรือ 54 คน เรียนรู้จากงานที่เคยทำ, ร้อยละ 12.4 หรือ 38 คน เรียนหรือฝึกงานในครอบครัว, ที่เหลือร้อยละ 8.1 หรือ 25 คนเรียนรู้งานด้วยตนเอง ส่วนบุรุษเรียนรู้จากงานที่เคยทำมากที่สุด-คือ ร้อยละ 39.1 หรือ 120 คน, เรียนหรือฝึกงานในครอบครัวร้อยละ 18.6 หรือ 57 คน, ที่เหลือร้อยละ 8.1 หรือ 25 คน เรียนรู้งานด้วยตนเอง

เหตุจูงใจที่ทำให้สตรีและบุรุษผู้ประกอบการเลือกประกอบกิจการ มีสาเหตุไม่แตกต่างกัน คือ เนื่องจากตนเองมีความรู้ในเรื่องที่จะประกอบการ (สตรีร้อยละ 32.9, บุรุษร้อยละ 57.6) รองลงมาคือ การได้ผลกำไรสูงในการประกอบการ (สตรีร้อยละ 28.7, บุรุษร้อยละ 56.7) และรับช่วงกิจการมาจากบิดามารดา คิดเป็นร้อยละได้น้อยที่สุด (สตรีร้อยละ 12.4, บุรุษร้อยละ 18.6)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 7 : ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจการผลิตขนาดย่อมจำแนกตามเพศผู้ประกอบการ

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ	จำนวนผู้ประกอบการ			
	หญิง	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ
1. การตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการส่วนใหญ่				
ตัดสินใจเอง	81	26.4	158	51.5
ปรึกษาหุ้นส่วน ญาติมิตร	24	7.8	44	14.3
2. ปัจจัยที่ผู้ประกอบการระบุว่าช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการ *				
ตัวผู้ประกอบการ	85	27.7	178	58.0
การช่วยเหลือของครอบครัว	58	18.9	25	8.1
เงินทุน	79	25.7	36	11.7
โชคและโอกาส	53	17.3	54	17.6
การอบรม	6	2.0	25	8.1
3. โครงการในอนาคตเกี่ยวกับกิจการ *				
ปรับปรุงกิจการเดิม	52	17.0	45	14.6
ขยายกิจการ	64	20.8	153	49.8
เปิดกิจการใหม่ในเครือข่ายกิจการเดิม	10	3.3	48	15.6
เปิดกิจการใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้องกักิจการเดิม	0	0.0	31	10.1

หมายเหตุ : * ผลรวมของร้อยละเกิน 100.0 เนื่องจากตอบมากกว่า 1 คำตอบ

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ประกอบการทั้งสตรีและบุรุษ ส่วนใหญ่ ต่างก็ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการด้วยตนเอง คือ สตรีร้อยละ 26.4 (81 คน) บุรุษร้อยละ 51.5 (158 คน) นอกนั้นปรึกษาหุ้นส่วนหรือญาติมิตรก่อนตัดสินใจ คือ สตรีร้อยละ 7.8 (24 คน) บุรุษร้อยละ 14.3 (44 คน)

ปัจจัยที่ผู้ประกอบการทั้งสตรีและบุรุษ ระบุว่า ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการมากที่สุด คือ ตัวผู้ประกอบการเอง โดยสตรีร้อยละ 27.7 และบุรุษร้อยละ 58.0

ส่วนปัจจัยรองลงมาระบุไว้แตกต่างกัน คือ สตรีมีความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ รองลงมาคือ เงินทุน การช่วยเหลือของครอบครัว โชคและโอกาส และการอบรม คือ ร้อยละ 25.7, 18.9, 17.3 และ 1.3 ตามลำดับ ส่วนบุรุษร้อยละ 17.6 และ 11.7 ระบุว่า โชคและโอกาส และเงินทุนเป็นปัจจัยรองลงมา และปัจจัยที่บุรุษร้อยละ 8.1 ระบุว่าช่วย ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ การช่วยเหลือของครอบครัว และการอบรม

สำหรับโครงการในอนาคตเกี่ยวกับกิจการ สตรีผู้ประกอบการต้องการขยายกิจการ เป็นจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 20.8 รองลงมา คือ ต้องการปรับปรุงกิจการเดิม ร้อยละ 17.0 และต้องการเปิดกิจการใหม่ในเครือข่ายกิจการเดิม ร้อยละ 3.3 ส่วนบุรุษ ต้องการขยาย กิจการ ร้อยละ 49.8 ต้องการเปิดกิจการใหม่ในเครือข่ายกิจการเดิมในอัตราส่วนใกล้เคียง กับต้องการปรับปรุงกิจการเดิม คือ ร้อยละ 15.6 และ 14.6 ตามลำดับ ที่เหลือร้อยละ 10.1 ต้องการเปิดกิจการใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้องกักิจการเดิม

ตาราง 8 : สภาพโดยทั่วไปของธุรกิจการผลิตขนาดย่อมที่สตรีเป็นผู้ประกอบการจำแนกตาม จำนวนปีที่บริหารกิจการ

สภาพโดยทั่วไปของกิจการ	จำนวนผู้สตรีผู้ประกอบการ					
	บริหารกิจการ 1-5 ปี		บริหารกิจการ 6-10 ปี		บริหารกิจการ มากกว่า 10 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ลักษณะองค์กร						
กิจการเจ้าของคนเดียว	22	20.9	51	48.7	22	20.9
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	0	0	2	1.9	4	3.8
บริษัทจำกัด	2	1.9	0	0	2	1.9
2. จำนวนคนงาน						
10 - 29 คน	24	23.0	14	13.3	16	15.2
30 - 49 คน	17	16.2	22	20.9	12	11.4

จากตาราง 8 พบว่า ลักษณะองค์ธุรกิจการผลิตขนาดย่อมที่สตรีเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 105 กิจการ ส่วนใหญ่เป็นกิจการเจ้าของคนเดียวโดยมีระยะเวลาในการบริหารกิจการ แตกต่างกัน คือ กิจการเจ้าของคนเดียวที่สตรีบริหารงาน อยู่ในช่วง 6-10 ปี มี 51 กิจการ กิจการที่สตรีบริหารงาน อยู่ในช่วง 1-5 ปี และมากกว่า 10 ปี มีจำนวนเท่ากันคือ อย่างละ 22 กิจการ ส่วนกิจการที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลนั้น ในการบริหารกิจการอยู่ในช่วง 1-5 ปี แรก สตรีไม่ได้ตั้งกิจการในลักษณะนี้เลย แต่เมื่อบริหารกิจการอยู่ในช่วง 6-10 ปี จัดตั้งขึ้น 2 กิจการ และสตรีที่บริหารกิจการมากกว่า 10 ปี จัดตั้งขึ้น 4 กิจการ

กิจการที่สตรีบริหารงานอยู่ในช่วง 1-5 ปี และมีจำนวนคนงาน 10-29 คน มีจำนวนมากที่สุด คือ 24 กิจการ (ร้อยละ 23.0) ใกล้เคียงกับจำนวน 22 กิจการ (ร้อยละ 20.9) ที่สตรีบริหารงานอยู่ในช่วง 6-10 ปี และมีจำนวนคนงาน 30-49 คน กิจการนอกนั้นมีจำนวน กิจการลดหลั่นใกล้เคียงกัน จำนวนกิจการน้อยที่สุด คือ กิจการที่สตรีบริหารงานมากกว่า 10 ปี และมีจำนวนคนงาน 30-49 คน คือมี 12 กิจการ (ร้อยละ 11.4)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 9 : ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสตรีผู้ประกอบการผลิตขนาดย่อม องค์กร และการดำเนินงาน
จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ

สถาน โดยทั่วไปของกิจการ	ระดับการศึกษา							
	ต่ำกว่าประถมศึกษา		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		อุดมศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนสตรีผู้ประกอบการ	28	26.7	33	31.4	28	26.7	16	15.2
2. ลักษณะองค์กร								
กิจการเจ้าของคนเดียว	28	26.7	33	31.4	25	23.8	9	8.6
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	0	0	0	0	2	1.9	4	3.8
บริษัทจำกัด	0	0	0	0	1	0.9	3	2.9
3. ผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการ								
ผู้ประกอบการคนปัจจุบัน	28	26.7	17	16.2	7	6.7	11	10.5
บิดามารดาหรือบรรพบุรุษ	0	0	16	15.2	20	19.0	2	1.9
ผู้ประกอบการและเพื่อนร่วมงาน	0	0	0	0	1	0.9	3	2.9
4. การตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการส่วนใหญ่								
ตัดสินใจเอง	19	18.0	28	26.7	25	23.8	9	8.6
ปรึกษาหุ้นส่วน คู่ค้ามิตร	9	8.6	5	4.7	3	2.9	7	6.7
5. การอบรมเกี่ยวกับการประกอบการ								
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	28	26.7	31	29.5	26	24.8	14	13.3
เคยเข้ารับการอบรม	0	0	2	1.9	2	1.9	2	1.9
6. เหตุจูงใจที่ทำให้เลือก ประกอบกิจการปัจจุบัน								
กำไรสูง	21	20.0	27	25.7	24	23.0	16	15.2
รับช่วงกิจการมาจากบิดามารดา	0	0	16	15.2	20	19.0	2	1.9
มีความรู้เกี่ยวกับกิจการ	28	26.7	33	31.4	26	24.8	11	13.3
7. ปัจจัยที่ช่วยให้ผู้ประกอบการประสบ ความสำเร็จในการประกอบกิจการ								
ตัวผู้ประกอบการ	21	20.0	28	26.7	22	20.9	14	13.3
การช่วยเหลือของครอบครัว	18	17.1	22	20.9	16	15.2	2	1.9
เงินทุน	22	20.9	20	19.0	23	21.9	14	13.3
โชคและโอกาส	17	16.2	13	12.4	11	10.5	12	11.4
การอบรม	0	0	2	1.9	2	1.9	2	1.9
8. โครงการในอนาคตเกี่ยวกับกิจการ								
ปรับปรุงกิจการเดิม	15	14.3	21	20.0	14	13.3	2	1.9
ขยายกิจการ	10	9.5	20	19.0	18	17.1	16	15.2
เปิดกิจการใหม่ใน เครือข่ายกิจการเดิม	0	0	0	0	2	1.9	8	7.6

จากตาราง 9 พบว่า สตรีผู้ประกอบการมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยมีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 33 คน มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาเท่ากันคืออย่างละ 28 คน สำหรับสตรีผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวน 16 คน

สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และต่ำกว่าประถมศึกษา ประกอบธุรกิจในลักษณะเจ้าของคนเดียวทุกกิจการ คือ ร้อยละ 31.4 และ 26.7 ตามลำดับ สตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบกิจการเจ้าของคนเดียว ร้อยละ 23.8 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ร้อยละ 1.9 และบริษัทจำกัด ร้อยละ 0.9 ส่วนสตรีที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลและบริษัทจำกัด ร้อยละ 8.6, 3.8 และ 2.9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการก่อตั้ง ตั้งแต่เริ่มประกอบกิจการ พบว่า สตรีผู้ได้รับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาทุกคน เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการด้วยตนเอง และนับเป็นส่วนใหญ่ของจำนวนสตรีผู้ประกอบการ คือ มีถึง 28 คน (ร้อยละ 26.7) สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาก่อตั้งกิจการเอง 17 คน (ร้อยละ 16.2) บิดามารดาหรือบรรพบุรุษเป็นผู้ก่อตั้ง 16 คน (ร้อยละ 15.2) ต่างจากสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ส่วนใหญ่บิดามารดาหรือบรรพบุรุษเป็นผู้ก่อตั้งกิจการถึง 20 คน (ร้อยละ 19.0) สำหรับสตรีที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา 11 คน (ร้อยละ 10.5) เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกิจการด้วยตนเอง ที่เหลือ 3 คน (ร้อยละ 2.9) และ 2 คน (ร้อยละ 1.9) ร่วมก่อตั้งกับเพื่อนร่วมงาน และบิดามารดาหรือบรรพบุรุษเป็นผู้ก่อตั้ง ตามลำดับ

การตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการของสตรีทุกระดับการศึกษา คล้ายคลึงกัน คือ ส่วนใหญ่ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ต่ำกว่าประถมศึกษา และอุดมศึกษา ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการด้วยตนเอง ร้อยละ 26.7, 23.8, 18.0 และ 8.6 ตามลำดับ สำหรับการปรึกษาหุ้นส่วนหรือญาติมิตร สตรีที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ปรึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 8.6 รองลงมาคือ สตรีที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา คือ ร้อยละ 6.7, 4.7 และ 2.9 ตามลำดับ

สตรีผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ (99 คน) ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบการ มีเพียง 6 คนเท่านั้นที่เคยเข้ารับการอบรม โดยมีระดับการศึกษากระจายตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา จำนวนเท่า ๆ กัน คือ ระดับการศึกษาละ 2 คน

เหตุจูงใจในการเลือกประกอบธุรกิจปัจจุบันของสตรี ที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา คือมีความรู้เกี่ยวกับกิจการ ร้อยละ 26.7 (28 คน) และกำไรสูง ร้อยละ 20.0 (21 คน) สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา เลือกประกอบกิจการเนื่องจากมีความรู้เกี่ยวกับกิจการร้อยละ 31.4 (33 คน) กำไรสูงร้อยละ 25.7 (27 คน) และรับช่วงกิจการมาจากบิดามารดา ร้อยละ 15.2 (16 คน) สอดคล้องกับเหตุจูงใจในการเลือกประกอบธุรกิจของสตรีที่มีการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษา โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเลือกประกอบกิจการด้วยเหตุจูงใจข้างต้นร้อยละ 24.8 (26 คน), ร้อยละ 23.0 (24 คน) และร้อยละ 19.0 (20 คน) ตามลำดับ ส่วนสตรีที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกคน เลือกประกอบธุรกิจปัจจุบัน เนื่องจากกำไรสูง ร้อยละ 15.2 (16 คน) เหตุจูงใจรองลงมา คือ มีความรู้เกี่ยวกับกิจการร้อยละ 13.3 (14 คน) และร้อยละ 1.9 (2 คน) รับช่วงกิจการมาจากบิดามารดา

สตรีผู้ประกอบการ ระบุปัจจัยที่ช่วยทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการไว้คล้ายคลึงกัน แต่มีลำดับต่าง ๆ กันคือ สตรีที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาระบุว่า ปัจจัยที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบการ คือ เงินทุน ร้อยละ 20.9 (22 คน) ตัวผู้ประกอบการ ร้อยละ 20.0 (21 คน) การช่วยเหลือของครอบครัวร้อยละ 17.1 (18 คน) โชคและโอกาส ร้อยละ 16.2 (17 คน) สอดคล้องกับ การระบุปัจจัยที่ช่วยทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบการ ของสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คือ ระบุปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ร้อยละ 21.9 (23 คน) , ร้อยละ 20.9 (22 คน) , ร้อยละ 15.2 (16 คน) และร้อยละ 10.5 (11 คน) ตามลำดับ โดยมีปัจจัยเกี่ยวกับการอบรมเพิ่มเข้ามาร้อยละ 1.9 (2 คน) สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ระบุปัจจัยตัวผู้ประกอบการ ร้อยละ 26.7 (28 คน) การช่วยเหลือของครอบครัว ร้อยละ 20.9 (22 คน) ปัจจัยเงินทุน ร้อยละ 19.0 (20 คน) โชคและโอกาส ร้อยละ 12.4 (13 คน) และการอบรมร้อยละ 1.9 (2 คน) ส่วนสตรีที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระบุว่า ตัวผู้ประกอบการ และเงินทุน เป็นปัจจัยที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 13.3 (14 คน) ปัจจัยรองลงมา คือ โชคและโอกาส ร้อยละ 11.4 (12 คน) การช่วยเหลือของครอบครัว ร้อยละ 1.9 (2 คน) และการอบรม ร้อยละ 1.9 (2 คน) เช่นกัน

สำหรับโครงการในอนาคตเกี่ยวกับกิจการนั้น สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และต่ำกว่าประถมศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงกิจการเดิม คือ ร้อยละ 20.0 (21 คน) และร้อยละ 14.3 (15 คน) ตามลำดับ โดยมีโครงการรองลงมา คือ ต้องการขยายกิจการ ร้อยละ 19.0 (20 คน) และร้อยละ 9.5 (10 คน) ตามลำดับ แตกต่างจากโครงการของสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ต้องการขยายกิจการ ร้อยละ 17.1 (18 คน) ต้องการปรับปรุงกิจการเดิม ร้อยละ 13.3 (14 คน) และต้องการเปิดกิจการใหม่ในเครือข่ายกิจการเดิม ร้อยละ 1.9 (2 คน) ส่วนสตรีที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต้องการขยายกิจการเดิม ร้อยละ 15.2 (16 คน) มีโครงการเปิดกิจการใหม่ในเครือข่ายกิจการเดิม ร้อยละ 7.6 (8 คน) และต้องการปรับปรุงกิจการเดิม ร้อยละ 1.9 (2 คน)

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการวิจัยรายกรณี

จากการสัมภาษณ์ สังเกต และศึกษาเอกสาร จากสตรีผู้ประกอบการ 9 คนใน 3 ประเภทกิจการ คือ ธุรกิจการผลิตเครื่องแต่งกาย การผลิตรองเท้า และการผลิตดอกไม้ประดิษฐ์ ที่ประกอบกิจการมาเป็นระยะเวลาแตกต่างกัน คือ ประกอบกิจการ 1-5 ปี, 6-10 ปี และเกินกว่า 10 ปี ได้ผลของการวิจัยดังนี้ (รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย อยู่ในภาคผนวก ค.)

1. -ลักษณะองค์กรธุรกิจ

ธุรกิจการผลิตขนาดย่อม 9 กิจการที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีสถานประกอบการกระจายอยู่ในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร

ในระยะเริ่มแรกของการประกอบกิจการ ลักษณะองค์กรเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว แต่ในปัจจุบันเป็นองค์กรธุรกิจต่างประเภทกัน คือ เป็นบริษัท 2 กิจการ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 2 กิจการ ที่เหลือเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว โดยมีลักษณะของธุรกิจ ดังนี้

ธุรกิจการผลิตเครื่องแต่งกาย เป็นกิจการที่มีตลาดภายในประเทศ ประกอบด้วย กิจการผลิตเสื้อผ้าที่ผลิตส่งกิจการขนาดใหญ่ กิจการผลิตเสื้อผ้าเด็กอ่อน และกิจการผลิตเสื้อผ้าวัยรุ่น

ธุรกิจการผลิตรองเท้า ประกอบด้วย กิจการผลิตรองเท้าหนังสตรี รองเท้าไม้สตรี และผลิตรองเท้าบุรุษ-สตรี ที่ผลิตสินค้าจำหน่ายตลาดภายในประเทศทั้ง 3 กิจการ

ธุรกิจการผลิตดอกไม้ประดิษฐ์ ประกอบด้วย กิจการที่ผลิตดอกไม้ผ้าประดิษฐ์ด้วยมือ ส่งกิจการขนาดใหญ่ภายในประเทศ กิจการผลิตดอกไม้ผ้ากึ่งประดิษฐ์ด้วยมือ ที่มีตลาดภายในประเทศ และกิจการผลิตดอกไม้ประดิษฐ์ชนิดทำด้วยผ้าโพลีเอสเตอร์ ผลิตส่งทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ธุรกิจการผลิตขนาดย่อมทั้ง 3 ประเภทนี้ ต่างก็เป็นธุรกิจที่ใช้แรงงานมาก (Labour Intensive Business) ต้องการคนงานที่มีฝีมือ และจัดได้ว่าเป็นธุรกิจที่กำลังแจ่มใส (Sunshining) เนื่องจากภาวะตลาดยังมีแนวโน้มขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ และอีกประการหนึ่ง เนื่องจากผู้ประกอบการได้พัฒนาทั้งคุณภาพและรูปแบบของสินค้ามากขึ้นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของตลาด อัตราการใช้กำลังการผลิตในธุรกิจทั้ง 3 ประเภทนี้อยู่ในระดับเกือบเต็มที่

2. สตรีผู้ประกอบการ

สตรีผู้ประกอบการที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย เริ่มเข้ามาประกอบการตั้งแต่ อายุอยู่ในช่วง 22-25 ปี 4 คน, 27-32 ปี 4 คน และ 36 ปี 1 คน และปัจจุบันมีอายุอยู่ใน ช่วง 28-29 ปี 2 คน, 34-39 ปี 7 คน และ 43 ปี 1 คน

สตรีที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยมาจากครอบครัวที่มีรายได้ไม่น้อยจนถึงปานกลาง ค่อนข้างดี ประสบการณ์ที่ได้รับจากครอบครัว มีอิทธิพลทำให้สตรีผู้ประกอบการมีความสนใจและ ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้เป็นของตนเอง สตรีส่วนใหญ่มีความทรงจำเกี่ยวกับครอบครัว ว่าบิดามารดาเห็นคุณค่าในการทำงาน หรือทำงานอย่างจริงจัง

ผู้ประกอบการมีภูมิหลังทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ทั้งด้านระดับและชนิดของ การศึกษา โดยมีผู้ประกอบการที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 3 คน ในด้านสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และครุศาสตร์ ผู้ประกอบการที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 4 คน และ ระดับประถมศึกษา 2 คน สอดคล้องกับระดับการศึกษาของสามี

สตรีผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่แต่งงานมีบุตรแล้ว และสามีสนับสนุนให้สตรี ประกอบกิจการ โดยระดับของการส่งเสริมสนับสนุน มีตั้งแต่ให้กำลังใจ ช่วยดูแลงานบ้าน และ ลูก ๆ จนถึงลงมือช่วยเหลืองานในกิจการ

สาเหตุที่ทำให้สตรีเลือกประกอบธุรกิจ ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เนื่องมาจาก ต้องการผลตอบแทนที่สูงพอ จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสุขสบาย ประกอบกันมีความรู้เกี่ยวกับการ ประกอบกิจการมาก่อน โดยมีภูมิหลังทางครอบครัวที่คล้ายคลึงกันถึง 8 ราย คือ ฐานะทางบ้าน ยากจน ต้องพึ่งพาตนเอง บิดามารดาทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว มีสตรีผู้ประกอบการ เพียงรายเดียว ที่ครอบครัวอบอุ่นและมีฐานะดี

สตรีจำนวน 3 คน ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย ต้องการประกอบอาชีพที่มี รายได้เป็นของตนเองมาตั้งแต่ยังเยาว์วัย ส่วนอีก 4 คน มีความคิดเกี่ยวกับการประกอบ กิจการ เมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้ว สตรีผู้ประกอบการส่วนใหญ่เริ่มทำงานเมื่อจบการศึกษาแล้ว โดย ในช่วงแรกที่ประกอบกิจการ ส่วนใหญ่ยังไม่แต่งงาน

ประสบการณ์การทำงาน ก่อนมาประกอบกิจการปัจจุบัน ของผู้ประกอบการ ครอบคลุมตั้งแต่ เคยประกอบกิจการในด้านที่เกี่ยวข้องกับกิจการปัจจุบันมาก่อน จนถึงไม่มีความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับการประกอบกิจการปัจจุบันมาก่อนเลย โดยผู้ประกอบการ 2 คนรับช่วงกิจการ มาจากครอบครัว อีก 3 คน เรียนรู้เกี่ยวกับกิจการโดยการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการมาก่อน 1 คน ทำเป็นงานอดิเรก ที่เหลือ 3 คน เพิ่งมาเรียนรู้เมื่อตัดสินใจจะประกอบกิจการ

3. การดำเนินงานกิจการ

ในส่วนนี้จะแบ่งการบรรยายออกเป็น 4 ส่วนคือการดำเนินการด้านการตลาด การผลิต การเงิน และบุคลากร โดยเสนอผลจากการศึกษากิจการทั้ง 9 กิจการ ดังกล่าวข้างต้นดังนี้

3.1 การตลาด

กิจกรรมด้านการตลาดของกิจการที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นการจำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศ โดยเป็นกิจการที่ผลิตสินค้าส่งกิจการขนาดใหญ่ภายในประเทศ 2 กิจการ กิจการทั้งสองนี้ไม่ต้องโฆษณาสินค้าเอง เนื่องจากกิจการขนาดใหญ่ที่สั่งผลิตรับผิดชอบด้านโฆษณา ส่วนอีก 7 กิจการ ผลิตสินค้าตามที่ลูกค้าสั่งและผลิตขายเอง โดยส่วนที่ผลิตขายเอง หาดตลาดโดย ส่งแบบไปให้ลูกค้าเลือกโดยตรง (เสื้อผ้าก่อน) วางขายตามร้านค้าในศูนย์การค้า และในงานแสดงสินค้าต่าง ๆ (เสื้อผ้าก่อน เสื้อผ้าวัยรุ่น และดอกไม้ผ้าโพลีเอสเตอร์) ขายในสถานประกอบการผลิต (รองเท้าไม้สตรี และดอกไม้ผ้าประดิษฐ์ด้วยมือ) และขายในร้านแสดงสินค้าของตนเอง (เสื้อผ้าวัยรุ่น และรองเท้าหนังบุรุษ-สตรี)

มีเพียง 1 กิจการ ที่มีตลาดสินค้าทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเดิมจำหน่ายสินค้าแก่ตลาดภายในประเทศแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต่อมามีกำลังผลิตสูงขึ้น ต้องการทำการเพิ่ม ประกอบกับรัฐบาลส่งเสริมผู้ส่งออกในการขอเงินชดเชยเมื่อส่งออก และขอคืนเงินอากรขาเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต สตรีผู้ประกอบการจึงขยายตลาดสินค้าไปยังต่างประเทศ โดยนำสินค้าไปจัดแสดงในงานแสดงสินค้าที่รัฐบาลไทยจัดขึ้นในต่างประเทศ แล้วขายให้แก่ร้านค้าที่มีชื่อเสียงดีในต่างประเทศ (ดอกไม้ผ้าโพลีเอสเตอร์)

การตั้งราคาสินค้า ทำโดยคิดค่าต้นทุนการผลิต เช่น ค่าวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการประกอบการเป็นปรุ้ม แล้วรวมด้วยกำไรตั้งแต่ 20 ถึง 100 เปอร์เซ็นต์ ทุกกิจการตั้งราคาสินค้าด้วยวิธีนี้มาตั้งแต่เริ่มประกอบกิจการ บางกิจการใช้อัตรากำไรคงที่ บางกิจการ ในระยะแรกคิดราคาต้นทุนรวมกับกำไร 20% ต่อมาเพิ่มอัตรากำไรเป็น 50%

การตัดสินใจเรื่องราคาขาย และการขายเชื่อ เป็นการตัดสินใจของสตรีผู้ประกอบการแต่ผู้เดียวในทุกกิจการ โดยพิจารณาราคาที่ตั้งไว้ ลักษณะการขนส่ง ประกอบกับการเจรจาต่อรองของลูกค้าในบางกรณี โดยขายในรูปเงินสด ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือเป็นการขายเชื่อ

เป็นที่น่าสังเกตว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการหาลูกค้าสั่งซื้อสินค้า (Order) เป็นผลมาจากการที่ผู้ประกอบการ ยินดีต้อนรับลูกค้า เมื่อรับคำสั่งซื้อแล้วผลิตสินค้าส่งให้ทันเวลาทุกครั้งของลูกค้าที่ต้องการ

3.2 การผลิต

การผลิตของทุกกิจการที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย มีลักษณะร่วมกันคือผลิตสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะ ภายในเวลาช่วงสั้น ๆ โดยมีการออกแบบสินค้าหลายรูปแบบ และเน้นคุณภาพของสินค้าเป็นหลัก

การหาวัตถุดิบในการผลิต ผู้ประกอบการส่วนใหญ่หาวัสดุที่ดีที่สุดเท่าที่จะหาได้จากแหล่งวัตถุดิบ แม้ว่าบางครั้งจะต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศก็ตาม

การผลิตที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ของทุกกิจการ ซึ่งเป็นลักษณะของธุรกิจการผลิตขนาดย่อม คือ การผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ซึ่งเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ ทำให้ธุรกิจการผลิตขนาดย่อมมีสภาพเป็นผู้รับจ้างทำของ (Sub-contract) ในบางครั้ง บางคราว ลักษณะการว่าจ้างผลิตเช่นนี้ ทำให้กิจการผู้รับคำสั่งผลิต สามารถลดต้นทุนการผลิต และลดความเสี่ยงด้านการตลาดไปได้ เนื่องจากผู้สั่งผลิตจะจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมาให้สตรีผู้ประกอบการ เพียงแต่จัดหาวัสดุประกอบชิ้นเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วทำการผลิต (เลื่อโหล) หรือผู้สั่งผลิต จ่ายเงินมัดจำให้ครึ่งหนึ่งก่อน แล้วผู้ประกอบการจัดหาวัตถุดิบเอง (เลื่อเด็กอ่อน) เป็นต้น

ในระยะแรกของการประกอบการ สตรีจะรับทำของให้กิจการที่มีขนาดใหญ่กว่า เพื่อเป็นการประกันความเสี่ยงของการลงทุน ต่อมาเมื่อมีความมั่นใจพอสมควร และต้องการให้กิจการเจริญก้าวหน้า จึงเริ่มออกแบบสินค้าเพื่อผลิตเอง โดยยังรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าอยู่ประมาณ 50-85 % ของปริมาณการผลิตทั้งหมด

การรับทำของให้กิจการขนาดใหญ่กว่า ของกิจการที่มีคนงานจำนวนน้อย ถือเป็นงานส่วนใหญ่หรือทั้งหมดของการผลิตของกิจการ แต่สำหรับกิจการที่มีจำนวนคนงานมากขึ้น สามารถอยู่ได้โดยผลิตสินค้าของตนเองจะรับทำของให้กิจการขนาดใหญ่กว่า เมื่อมีกำลังผลิตเพียงพอ คือ รับทำในช่วงที่ว่างเว้นจากการผลิตตามปกติ

3.3 การเงิน

ทุกกิจการที่ผู้วิจัยศึกษา มีการบันทึกเกี่ยวกับกิจการทั้งด้านการเงินและการผลิตเช่น จำนวนสั่งซื้อ จำนวนผลิต จำนวนขาย กำหนดนัดรับสินค้า จำนวนเงินที่ลูกค้าชำระ

หรือผู้ประกอบการค้าข้าวระคำวัตถุดิบ และกำไรขาดทุน โดยกิจการที่มีกำลังผลิตน้อยการจดบันทึกไม่ยุ่งยากมากนัก ยิ่งกิจการมีกำลังการผลิตมาก กิจการใหญ่ขึ้น ก็มีการจดบันทึกที่ละเอียดและซับซ้อนมากขึ้น สตรีผู้ประกอบการจะเป็นผู้ตรวจสอบบันทึกต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยตนเอง

สำหรับเงินที่ใช้ในกิจการนั้น นับแต่ระยะเวลาเริ่มประกอบกิจการจนถึงปัจจุบัน ทุกกิจการมีการยืมหรือกู้เงินอย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อการหมุนเวียนเงินหรือขยายกิจการ ลักษณะเป็นการกู้ยืมสำหรับหมุนเวียนในกิจการ เป็นการกู้ระยะสั้นช่วง 5 เดือน ถึง 1 ปี เนื่องจากลักษณะการผลิตสินค้า ผลิตเป็นช่วง ๆ เมื่อผลิตเสร็จสิ้นจำนวนหนึ่งจะได้ค่าตอบแทนการผลิตเป็นจำนวนเพียงพอที่จะมีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการหรือชำระหนี้ได้

กิจการที่มีจำนวนปีในการประกอบการน้อย ซึ่งมักจะมีกำลังการผลิตและคนงานจำนวนน้อย จะยืมเงินจากญาติพี่น้องชำระดอกเบี้ยในอัตราต่ำ หรือกู้เงินจากสถาบันการเงินนอกระบบจ่ายดอกเบี้ยในอัตราสูงมาก เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ แตกต่างจากกิจการที่มีจำนวนปีในการประกอบการมาก กิจการใหญ่ขึ้น ที่กู้เงินจากสถาบันการเงินในระบบคือธนาคารพาณิชย์ ในวงเงินที่มากกว่าโดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน นำเงินไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนและลงทุนเป็นทรัพย์สินเพื่อการขยายกิจการ

3.4 บุคลากร

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ที่เป็นตัวอย่างในการประกอบการครั้งนี้ เห็นความสำคัญของการควบคุมคุณภาพสินค้าโดยยึดหลักการบริหารบุคลากร บรรยากาศทั่ว ๆ ไปในการทำงาน จึงมีความเป็นกันเอง สตรีผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ดูแลคนงานเสมือนเป็นบุคคลในครอบครัวของตน

คนงานได้รับค่าจ้างในการทำงานเป็นรายวัน รายอาทิตย์ รายเดือน หรือตามจำนวนชิ้นงาน นอกเหนือจากการจ่ายค่าจ้างตามปรกติแล้ว สตรีผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ยังให้ค่ารักษาพยาบาล ให้ที่พักและอาหาร มีเงินให้ยืมฉุกเฉินจำนวนพอประมาณ โดยไม่คิดดอกเบี้ย มีการจัดเลี้ยงและการละเล่นให้เป็นครั้งคราว นอกจากนี้คนงานบางคนยังได้รับโบนัสพิเศษในตอนกลางปี และปลายปี อีกด้วย

4. ปัญหาในการประกอบการ

สตรีที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยประสบปัญหาในการประกอบการด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ด้านแรงงาน ในฤดูเก็บเกี่ยว หรือเทศกาล จะขาดแคลนแรงงาน เป็นจำนวนมาก

4.2 ด้านการเงิน บางครั้งต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินนอกระบบเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนหรือขยายกิจการ เนื่องจากการกู้เงินจากสถาบันการเงินในระบบ ต้องใช้ทรัพย์สินค้ำประกัน และขั้นตอนในการดำเนินงานล่าช้า

4.3 ด้านการจัดการ สตรีสามารถควบคุมดูแลกิจการได้อย่างทั่วถึง ในระดับหนึ่ง คือ เมื่อกิจการมีขนาดเล็ก จำนวนคนงานไม่มากนัก แต่เมื่อกิจการขยายใหญ่ขึ้น จะเริ่มมีปัญหาในการแบ่งเวลาที่ใช้ในการบริหารงานกับเวลาที่ให้กับครอบครัว ทำให้ควบคุมดูแลไม่ทั่วถึง จึงต้องการผู้ช่วยด้านการบริหาร

5. ชีวิตครอบครัวกับการบริหารงาน

สตรีผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาทางครอบครัวเกี่ยวกับการดำเนินงาน เนื่องจากสามีเข้าใจ และปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจกับการครองชีพ ทำให้ทุกคนเข้าใจได้อย่างง่ายดายว่าในการประกอบกิจการนั้น แม้ว่าจะทำให้มีเวลาให้ครอบครัวน้อยลง แต่สามารถเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัวได้อย่างมาก

สำหรับการแบ่งเวลาให้กับการบริหารงาน ให้ครอบครัว และเวลาส่วนตัวนั้น ในระยะแรกของการประกอบกิจการจะไม่ค่อยมีเวลาเหลือเป็นของตัวเอง แต่พอถึงระยะที่กิจการอยู่ตัว ก็เริ่มมีเวลาให้ครอบครัว และมีเวลาส่วนตัวมากขึ้น

6. ปัจจัยที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จและหลักการทำงาน

สตรีผู้ประกอบการ ระบุว่า ปัจจัยที่ช่วยให้ตนประสบความสำเร็จ คือ ลักษณะเฉพาะของตนเอง คือ ความอดทน สู้งาน มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการชวนชวยหาความรู้เกี่ยวกับการประกอบการ การช่วยเหลือของครอบครัว และการเป็นผู้บุกเบิกในธุรกิจด้านนี้

สำหรับความรู้ในเรื่องการตลาด เป็นปัญหาของผู้ประกอบการสตรี ที่ผลิตสินค้าออกจำหน่ายเองทุกคน สตรีจึงอยากมีความรู้ด้านการตลาดเพื่อประกอบการให้ดียิ่งขึ้น

หลักในการทำงาน คือ ส่งงานให้ทันตามกำหนดเวลา และคำนึงถึงคุณภาพสินค้าเป็นสำคัญ